

Judecătoria Nisporeni
Judecător: G. Șișcanu
Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Vascan, E. Fistican și V. Clima

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător
judecători

Iuliana Oprea
Maria Ghervas și Iurie Bejenaru

judecând recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Cadastru”,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciobanu Spiridon împotriva Primăriei Vărzărești, r-nul Nisporeni, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni, cu privire la corectarea erorilor comise la eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Întreprinderea de Stat „Cadastru”,

a c o n s t a t a t:

La 6 mai 2016, Ciobanu Spiridon a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Vărzărești, r-nul Nisporeni, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni, cu privire la corectarea erorilor comise la eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Solicită reclamantul corectarea erorii comise de primăria Comunei Vărzărești la eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX pe numele Ciobanu Spiridon Constantin, care se manifestă prin indicarea incorectă a suprafeței terenului de 0.3827 ha prin înlocuirea suprafeței terenului din 0.3827 ha în 0.75 ha. A obliga primăria Comunei Vărzărești să elibereze un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX pe numele lui Ciobanu Spiridon Constantin cu indicarea suprafeței totală a terenului – 0.75 ha. A obliga OCT Nisporeni să radieze înregistrarea din registrul bunurilor imobile a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX pe numele proprietarului Ciobanu Spiridon Constantin, la capitolul suprafața totală a terenului prin înlocuirea suprafața de 0.3827 ha cu 0.75 ha.

Prin hotărîrea Judecătorei Nisporeni din 8 iunie 2016, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Ciobanu Spiridon împotriva Primăriei Vărzărești, r-nul Nisporeni, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni, cu privire la corectarea erorilor comise la eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

A fost corectată în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXXX, situat în s. Vărzărești, com. Vărzărești, r-nul Nisporeni, ce aparține cu drept de proprietate privată lui Ciobanu Spiridon, eroarea privind suprafața terenului și anume, corect a considera suprafața acestui bun imobil - 0,75 ha.

A fost obligată Primăria Vărzărești, r-nul Nisporeni să elibereze un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXXX, pe numele cet. Ciobanu Spiridon, cu indicarea suprafeței totale a terenului de 0,75 ha.

A fost obligat Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru” să înregistreze în Registrul bunurilor imobile mențiunea cu privire la corectarea erorii date în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXXX, cu indicarea suprafeței totale a terenului de 0,75 ha (f.d. 36).

Manifestînd dezacord cu hotărîrea primei instanțe, la 4 noiembrie 2016, Întreprinderea de Stat „Cadastru” a contestat-o cu apel, solicitînd casarea parțială a hotărîrii Judecătorei Nisporeni din 8 iunie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017, a fost restituită cererea de apel declarată de Întreprinderea de Stat „Cadastru”, ca depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d. 82, 83-87).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel prin prisma art. 360 alin. (1) lit. a) CPC a concluzionat că cercul subiecților care sînt în drept să declare apel sunt părțile și alți participanți la proces, menționînd că persoana care nu a fost antrenată în proces nu este în drept să declare apel împotriva hotărîrii primei instanțe.

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la 28 iulie 2017, Întreprinderea de Stat „Cadastru” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului și casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a respectat normele de drept procedural și în concluzie a emis o încheiere ilegală.

Copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 13 iulie 2017 (f.d. 88), fiind recepționată de către recurent la 19 iulie 2017 (f.d. 109).

Potrivit art. 425 CPC - termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul întemeiat și urmează de a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Actele pricinii certifică faptul că prin hotărîrea Judecătorei Nisporeni din 8 iunie 2016, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Ciobanu Spiridon. A fost corectată în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXXX, situat în s. Vărzărești, com. Vărzărești, r-nul Nisporeni, ce aparține cu drept de proprietate privată lui Ciobanu Spiridon, eroarea privind suprafața terenului și anume, corect a considera suprafața acestui bun imobil - 0,75 ha. A fost obligată Primăria Vărzărești, r-nul Nisporeni să elibereze un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXXX, pe numele cet. Ciobanu Spiridon, cu indicarea suprafeței totale a terenului de 0,75 ha. A fost obligat Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru” să înregistreze în Registrul bunurilor imobile mențiunea cu privire la corectarea erorii date în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXXX, cu indicarea suprafeței totale a terenului de 0,75 ha.

Ulterior, manifestînd dezacord cu hotărîrea primei instanțe, la 4 noiembrie 2016, Întreprinderea de Stat „Cadastru” a contestat-o cu apel, solicitînd casarea parțială a hotărîrii Judecătorei Nisporeni din 8 iunie 2016, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017, a fost restituită cererea de apel declarată de Întreprinderea de Stat „Cadastru”, pe motiv că a fost depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizînd situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a reliefa prevederile art. 102 Cod Civil, care statuează exhaustiv persoana juridică poate institui filiale în Republica Moldova și în străinătate dacă legea sau actul de constituire nu prevede altfel. Filiala nu este persoană juridică.

De menționat că legiuitorul în norma de drept material citată a stabilit că persoana juridică constituită în una din formele stabilită de lege are un singur sediu, și realizarea scopului propus prin actele constitutive este limitat de regulă la perimetru localității sau a zonei apropiate de această localitate. Pentru a-și realiza capacitatea civilă și pentru a-și extinde propria activitate în alte localități și zone ale Republicii Moldova, iar în legătură cu aceasta pentru a-și asigura unitatea juridică și patrimonială, persoana juridică poate să constituie structuri endogene (interne), subordonate sie total și care nu au personalitate juridică. Aceste structuri endogene poartă denumirea de filiale și pot să desfășoare toate sau numai unele genuri de activitate ale persoanelor juridice care le constituie.

Totodată, instanța de recurs specifică faptul că potrivit pct. 10 din Statutul Întreprinderii de Stat „Cadastru” din 25 iunie 2007, întreprinderea se constituie din aparatul central al întreprinderii, filiale – oficiile cadastrale teritoriale care nu sunt persoane juridice.

Prin urmare, este întemeiat argumentul recurentului precum că OCT Nisporeni este filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, care este persoană juridică subordonându-se în totalitate Întreprinderii de Stat „Cadastru” și, prin urmare, nu putea fi reclamant, pârît sau participant al procesului civil și nefiind în drept să declare apel.

Astfel, circumstanțele date, determină netemeinicia poziției instanței de apel prin care a concluzionat că Întreprinderea de Stat „Cadastru” nu este în drept să declare apel împotriva hotărîrii Judecătorei Nisporeni din 8 iunie 2016, deoarece OCT Nisporeni este filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”.

Mai mult decît atît, prin hotărîrea Judecătorei Nisporeni din 8 iunie 2016, a fost obligat Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni, filiala Întreprinderea de Stat „Cadastru” să înregistreze în Registrul bunurilor imobile mențiunea cu privire la corectarea erorii date în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXXX, cu indicarea suprafeței totale a terenului de 0,75 ha, fapt ce atrage suplimentar temeinicia motivelor invocate în cererea de recurs.

În acest sens, instanța de recurs consideră necesar de a reliefa prevederile art. 360 alin. (1) lit. a) CPC, care statuează expres că sînt în drept să declare apel părțile și alți participanți la proces, iar potrivit art. 55 CPC, se consideră participanți la proces: părțile, intervenienții, procurorul, petiționarii, persoanele care, în conformitate cu art.7 alin.(2), art. 73 și 74, sînt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum și persoanele interesate în pricinile cu procedură specială.

Astfel, prin prisma normelor de drept procedural citate și a probelor anexate la dosar, instanța de recurs concluzionează că Întreprinderea de Stat „Cadastru” este în drept să conteste hotărîrea primei instanțe.

Colegiul conchide că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

La judecarea cauzei, se va ține cont de criticile invocate în textul deciziei și se vor înlătura omisiunile admise de instanța de apel, pentru asigurarea unei judecări corecte și legale a cauzei.

Astfel, ținând cont de faptul că concluzia instanței de apel de a restitui cererea de apel declarată de Întreprinderea de Stat „Cadastru”, este neîntemeiată, fiind prezente la caz încălcări de procedură ce afectează însăși substanța dreptului părților la un proces echitabil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017 și a restitui cauza pentru rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Cadastru”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciobanu Spiridon împotriva Primăriei Vărzărești, r-nul Nisporeni, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni, cu privire la corectarea erorilor comise la eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău, din faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Iuliana Oprea

judecători

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru